

ZBIRKA FOTOGRAFIJA
1862 -

SUMARNI INVENTAR
1862

F. 180 ZBIRKA FOTOGRAFIJA

1862 -

Beleška o Zbirci

Fotografija predstavlja ilustraciju jednog vremena, događaja i ličnosti, ona može biti posmatrana kao umetnička fotografija ali kao i istorijski izvor. Fotografija vizuelno ovekovečava sredinu, ljude, stvari i dešavanja.

Često se koristi prilikom istraživanja, pisanja radova ili novinskih članaka kako bi se dopunila ili približila tema ili događaj o kome se piše.

Istraživači se obraćaju prilikom istraživanja određene teme kako bi je putem fotografije pratili i potvrdili istorijske činjenice u tekstu. Postoje i novinari koji tragaju za interesantnom fotografijom kako bi im ona poslužila kao inspiracija za priču.

Fotografije se koriste prilikom izložbi gde često bude veću pažnju i interesovanje gledalaca od izloženih arhivskih dokumenata ili predmeta.

Formiranje Zbirke u Arhivu

1975. godine vršeno je preseljenje arhivskih fondova u prostorijama Arhiva u Subotici i tom prilikom je sakupljen veliki broj fotografija, te se ukazala potreba za stvaranjem zbirke. Tada je stvorena Zbirka fotografija.

Ova Zbirka je nastala od fotografija zatečenih u Arhivu od poklonjenih, otkupljenih i preuzetih fotografija. Postepeno se broj fotografija uvećavao. Takođe su nastajale fotografije i u Arhivu koje su pratile razne manifestacije i događaje uz učešće zaposlenih.

Napravljen je popis i razvrstavanje fotografija na teme koje se nalaze na slikama. Osim ovih fotografija postojale su i fotografije u okviru pojedinih arhivskih fondova, za neke kao fotografije iz fonda Zbirka radničkog i narodnooslobodilačkog pokreta je urađen analitički opis fotografija na kartonima prilikom sređivanja samoga arhivskog fonda.

U Arhivu je do 2009. godine postojao samo popis po celinama fotografija. Izuzetak je predstavljala grupa fotografija koje su preuzete od strane Radničkog univerziteta „Veljko Vlahović“ u Subotici, gde je već bio sačinjen registar negativa od A-Ž pre nego što je bio prenet u Arhiv. Takođe za ovu tematsku celinu postoji matična knjiga negativa i negativni u kovertama od broja 1- 1983.

Zbog sve veće potražnje od strane istraživača i korisnika pristupilo se sređivanju ove Zbirke sa izradom analitičkog opisa. Obrada fotografija ima za cilj lakše snalaženje i pronalaženje fotografija u okviru različitih tema i vremenskih epoha.

Fotografije se sređuju tematski a u okviru toga i hronološki. Sređivanje se vrši po Uputstvu za čuvanje i obradu zbirke fotografija koje je usvojilo arhivsko veće 1971. godine.

Da bi smo pristupili obradi najpre smo podelili fotografije tematski i ukoliko je to bilo moguće i hronološki, a potom smo pristupili analitičkoj obradi jedne grupe fotografija.

Tako su nastale grupe (sa rimskim oznakama) i u okviru njih podgrupe fotografija:

I OPŠTA ZBIRKA

A. Palić gde su fotografije razvrstane hronološki :

- A-1: Pre Drugog svetskog rata
- A-2: Posle Drugog svetskog rata
- A-3: Tonuće ženskog štranda (iz vremena)
- A-4: Razglednice Palića

B. Tramvaj

- C. Sport
- D. Razno
- E. Sačuvani filmovi fotografija

II KAŠIRANE FOTOGRAFIJE

- A. A. XVII – XIX vek
- B. Gradska kuća
- C. Radnički pokret

III ALBUMI

- A. Dr Bela Maćašovski
- B. Ostali

IV RADNIČKI UNIVERZITET „Veljko Vlahović“

Period socijalističke izgradnje

V DIGITALIZOVANE FOTOGRAFIJE

- A. Razno

U proteklom periodu izvršena je obrada fotografija iz tri rimske grupe I, II, III.

Za rimske grupe I i II urađen je analitički opis fotografija na karticama kao i prekucavanje tih kartica u kompjuter. Iz opšte zbirke (I) obrađeno je 202 fotografije a iz grupe kaširanih fotografija (II) 83 fotografije.

Iz rimske grupe III u kojoj se čuvaju albumi fotografija obrađena je grupa albuma dr Bele Maćašovskog (dr Mattyasovszky Béla). Analitički inventar fotografija je ukucan u kompjuter. Za ovo grupu fotografija je izvršeni širi opis i istraživanje podataka koji su objavljeni u časopisu Istorijaskog arhiva „Ex Pannonia“ broj 14. Sačuvana su četiri albuma i fotografije u rinfuzi:

1. prva knjiga sadrži 215 fotografija
  2. druga knjiga sadrži 166 fotografija
  3. treća knjiga sadrži 81 fotografiju
  4. četvrta knjiga sadrži 46 fotografija.
- kao i fotografije u rinfuzi 232.

Sve fotografije datiraju iz perioda Prvog svetskog rata a nastale su na teritoriji Crne Gore, Jadranske obale i Italije. Analitički opisi se nalaze u posebnom folderu.

Fotografije se čuvaju u kutijama i kartonskim koricama. U kutijama su fotografije iz rimske grupe I (2 kutije) kao i fotografije iz rimske grupe III. Fotografije iz rimske grupe II se čuvaju u kartonskim koricama kao i u kutijama velikog formata. Svaka fotografija je dobila svoju signaturu.

Zbirka je otvorenog tipa koja se vremenom dopunjuje. U narednom periodu će se raditi na njenom daljem sređivanju.

Inv. broj	Raspon Godina	Sadržaj	Primedba
1	1862- 1862-	FOTOGRAFIJE I OPŠTA ZBIRKA A. Podgrupa Palić - analitički opisi od: 1-54 - analitički opisi od: 1-20 - analitički opisi od: 1-14 - analitički opisi od: 1-12 B. Podgrupa tramvaj - analitički opisi od: 1-27 C. Podgrupa sport - analitički opisi od: 1-34 D. Razno - analitički opisi od: 1-34	- još i u 3 omota - još i u 1 omotu
2		E. Filmovi fotografija - analitički opisi od: 8 filmova	
		II KAŠIRANE FOTOGRAFIJE	
3		A. XVII-XIX vek br: 1-8	- još i u 1 omotu
4		A. XVII_XIX vek br: 9-15	
5		B. Gradska kuća br: 1-36	
6		C. Radnički pokret br: 1-8	
7		C. Radnički pokret: 9-17	
8		C. Radnički pokret: 18-27	
		III ALBUMI FOTOGRAFIJA	
9		A. Dr Bela Maćašovski	- u 4 albuma i u rinfuzi